

محدودکننده، واگذاری‌ها را می‌توان خوب ارزیابی کرد.

"حساب و کتاب دولت را می‌رسیم"

اقتصاد ایران: چرا اکثر شرکت‌های دولتی به شبه‌دولتی‌ها واگذار می‌شوند؟

واگذاری به شبه‌دولتی‌ها منع قانونی ندارد. سؤال این است که چرا هنگامی که شرکت‌های زیان‌ده را به شبه‌دولتی‌ها واگذار می‌کنند، انتقادی نسبت به آن صورت نمی‌گیرد و تنها هنگامی که چند شرکت سودآور را به شبه‌دولتی‌ها واگذار می‌کنند، انتقاد صورت می‌گیرد؟ نکته‌ای که باید به آن توجه شود، مدیریت است و نه خود واگذاری. نکته‌ای که من نگران آن هستم مشکل نوع مدیریت آنهاست، نه مالکیت آنها. اگر به دنبال واگذاری‌ها، مدیریت پویا و فعال حاکم نشود، قطعاً هدف واگذاری هم محقق نشده است. در هر حال، اگر واگذاری‌های مربوط به اصل ۴۴ مستقیماً به بخش خصوصی انجام شوند - تأکید می‌کنم با مدیریت بخش خصوصی - قطعاً مطلوبیت بیشتری به همراه دارند.

اقتصاد ایران: مهمترین موارد اختلاف در قراردادهای بخش نفت و گاز چه مواردی هستند؟

واقعیت این است که مدیران اجرایی به ویژه در بخش نفت و گاز در زمینه عقد قراردادها به دلیل ارتباطات بین‌المللی با مشکلات و محدودیت‌های فراوانی روبه‌رو هستند؛ به ویژه در مواردی که تکنولوژی مورد نیاز از تکنولوژی‌های انحصاری است. در هر حال در چارچوب استانداردهای حسابرسی، قراردادهای مذکور مورد بررسی قرار می‌گیرند و ضمناً سایر دستگاه‌های نظارتی نیز با اختیارات متفاوت‌تر از سازمان حسابرسی، نظارت‌هایی در این ارتباط دارند.

اقتصاد ایران: سازمان حسابرسی در فرآیند مقررات‌زدایی که در وزارت اقتصاد در دست بررسی است در چه جایگاهی می‌باشد؟

در ارتباط با این مقوله دستگاه‌های اجرایی تخصصی در وزارت امور اقتصادی و دارایی فعال هستند. مثلاً در مورد بهبود قوانین کسب و کار، سازمان سرمایه‌گذاری‌ها و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، گمرک و سیستم مالیاتی فعال هستند. نظرات سایر معاونین و رؤسای دستگاه‌های مختلف وزارت امور اقتصادی و دارایی از جمله سازمان حسابرسی نیز در صورت لزوم مدنظر قرار می‌گیرد. لازم به ذکر است در این زمینه، از نظرات بخش خصوصی و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و همچنین مسؤولان اتاق بازرگانی با دعوت در جلسات مشترک با مسؤولان وزارت امور اقتصادی و دارایی استفاده شده و می‌شود.

اقتصاد ایران: متشکریم.

مصاحبه اختصاصی «اقتصاد ایران» با آقای اکبر سهیلی پور، مدیر عامل سازمان حسابرسی

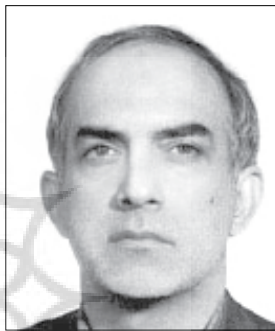
پس از پیروزی انقلاب در سال ۵۷، به موجب قوانین و مقرراتی که در شورای انقلاب به تصویب رسید، شرکت‌ها و مؤسسات انتفاعی و غیرانتفاعی متعددی، ملی شدند که برای رسیدگی به حساب‌های آنها ۳ مؤسسه حسابرسی جداگانه تأسیس شد. اما در سال ۶۲ با تصویب قانونی در مجلس شورای اسلامی، سه مؤسسه مذکور با یکدیگر ادغام گردیدند و سازمان حسابرسی کشور - وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی - تشکیل شد. مهمترین وظیفه و مسؤلیت سازمان حسابرسی، بازرسی و حسابرسی قانونی شرکت‌ها و واحدهای انتفاعی بخش‌های دولتی و عمومی است. بانک‌های کشور، شرکت ملی نفت، شرکت‌های گاز و پتروشیمی، شرکت‌های آب و برق سراسری، مخابرات، دخانیات، شرکت‌های بیمه، سازمان بازنشستگی کشور از مهمترین مؤسساتی بوده‌اند که در سال‌های اخیر توسط سازمان حسابرسی، رسیدگی شده‌اند.

حسابرسی و یا مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی در مفاد مواد برنامه پنجم توسعه اجتماعی-اقتصادی کشور پیش‌بینی و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارایه شده است.

هرچند در حال حاضر حسابرسی عملیاتی به صورت محدود انجام می‌گیرد، اما امیدوارم با تصویب آن در سال‌های بعد، این نوع از خدمات منسجم‌تر، متمرکزتر و گسترده‌تر توسط سازمان حسابرسی و بخش خصوصی ارایه شوند.

اقتصاد ایران: واگذاری بانک‌ها و بیمه‌ها را چطور ارزیابی می‌کنید؟

واگذاری‌ها زمانی انجام گرفتند که بحران اقتصاد جهانی به نقطه اوج خود رسیده و قطعاً بر اقتصاد ما نیز تأثیر مستقیم و غیرمستقیم داشته و دارد. از جهت دیگر، به نوعی هنوز در دوران سازندگی بعد از انقلاب و جنگ هستیم و انواع تحریم‌های نهران و آشکار بر کشور تحمیل شده که کمترین اثر آن، ایجاد نگرانی برای افرادی است که احتمال می‌رفت از طرف آنها در داخل کشور سرمایه‌گذاری صورت پذیرد. وجود شرایط خاص اقتصادی به ویژه تورم بالا، وجود رقابت نابرابر در تقابل اقتصادهای قدرتمند با اقتصاد داخلی، معضل قاچاق، عدم استفاده از ظرفیت تخصصی مالی موجود در کشور جهت برنامه‌ریزی‌های تولید، کمبود حجم سرمایه داخلی و وجود برخی قوانین مزاحم، عواملی هستند که باعث فرار سرمایه‌گذاران از عرصه تولید شده‌اند و این عوامل در کمیت و کیفیت واگذاری‌ها مؤثر بوده و خواهند بود. نبود هر یک از عوامل ذکر شده می‌توانست در بهبود و منطقی‌تر شدن واگذاری‌ها نقش اساسی داشته باشد. علاوه بر عوامل فوق، تعیین محدوده زمانی برای واگذاری نیز مزید بر علت است. لذا با درنظر گرفتن این عوامل

اقتصاد ایران: نقش سازمان حسابرسی در نظارت بر عملکرد دولت در اجرای طرح‌هایی نظیر هدفمندی یارانه‌ها چیست؟

بسیاری از این طرح‌ها زمانی به سازمان ارجاع می‌شوند که ملتی از تصویب آنها گذشته و اجرایی شده‌اند و کارشناسی برخی از این طرح‌ها خارج از حوزه تخصصی سازمان است. اما به طور

کلی چه قبل از تصویب و چه بعد از آن، اگر نقاط ضعفی در این طرح‌ها دیده شود، در جلسات دوره‌ای وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا در مواردی به صورت کتبی، نقطه نظرات سازمان ارایه می‌شود. قابل ذکر است که در هنگام تهیه دستورالعمل‌های گزارشگری آنها، نمایندگان سازمان نیز نقش مستقیم و غیرمستقیم داشته‌اند. مضاف بر این مطلب با توجه به این که قرار است در سال جاری قانون هدفمندسازی یارانه‌ها اجرایی شود، سازمان حسابرسی در کنار دیوان محاسبات، وظیفه نظارت بر اجرای این طرح را بر عهده دارند که با انتشار گزارشات ۳ ماهه به آن رسیدگی می‌شود.

اقتصاد ایران: در سال جاری سازمان حسابرسی در عرصه فعالیت شرکت‌های دولتی چه اقداماتی انجام خواهد داد؟

از ملتی قبل با توجه به وجود جامعه حسابداران رسمی و مؤسسات بخش خصوصی، بر آن شدیم پس از انتقال بخشی از کارها به بخش خصوصی، نسبت به متنوع کردن فعالیت‌های سازمان اقدام کنیم. به عبارتی انجام خدمات اعتباربخشی (حسابرسی مالی) فقط بخشی از خدماتی است که حساب‌رسان ارایه می‌کنند. در این راستا برای قانونمند کردن بخشی از آنها پیشنهاد انجام حسابرسی عملیاتی برای شرکت‌های دولتی توسط سازمان